

استاندارد آموزش شغل

کارگر حمل و نقل درختان جنگلی قطع شده

گروه شغلی

منابع طبیعی

(جنگل، مرتع، آبخیز و بیابان)

کد ملی آموزش شغل

۹	۲	۱	۵	۱	۰	۷	۱	۰	۰	۴	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه	شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه		

۱۸۳۱/۳۳/۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۰/۲/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۶۲۱۰/۲۳/۱

شروع اعتبار : ۹۰/۲/۱

پایان اعتبار : ۹۲/۲/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته منابع طبیعی و محیط زیست :
دبیر کمیسیون : سید محسن جلالی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان گلستان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تهیه کنندگان استاندارد شغل و آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه‌ی تجربی مرتبط
۱	محمد حسین ابطهی	کارشناسی	مرتج و آبخیزداری	۳۰ سال
۲	ایل مراد غراوی	کارشناسی ارشد	آموزش و ترویج	۱۲ سال
۳	علی ناصری	کارشناسی ارشد	آبخیزداری	۱۵ سال
۴	مرتضی دهقانی	کارشناس ارشد	آبخیزداری	۵ سال
۵	موسی غلامی	کارشناس	ایباری	۲۰ سال
۶	علی مرگان	کارشناسی	عمران	۵ سال
۷	فیروز نوری	کارشناسی ارشد	برنامه‌ریزی آموزشی	۵ سال
۸	عبدالعارف شجاعی	کارشناسی ارشد	مدیریت آموزشی	۲ سال
۹	محمد صالح ارازی	کارشناسی ارشد	مشاوره شغلی	۱ سال
۱۰	رقیه جهانشاهی	کارشناسی	علوم تربیتی	۱ سال
۱۱	رقیه آق ارککلی	کارشناسی ارشد	تکنولوژی آموزشی	۱ سال
۱۲	حلیمه عربی	کارشناسی	ادبیات فارسی	۱ سال

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل : کارگر حمل و نقل درختان جنگلی قطع شده (گرده بینه)

شرح شغل ۱ :

کارگر حمل و نقل درختان جنگلی قطع شده (گرده بینه) شغلی از مشاغل حوزه جنگل که شاغلان این شغل دارای شایستگی هایی از قبیل ها تشخیص گونه های مختلف گرده بینه ، حمل گرده بینه ها، دپو کردن فرآورده ها در کنار جاده های جنگلی، قراردادن مناسب گرده بینه ها بر روی کامیون، کار با دستگاه نقاله و حمل و نقل کابلی، بستن درست زنجیر ها به دور گرده بینه برای حمل و قراردادن آنها روی کامیون یا تریلی (در صورت مکانیزه بودن)، حمل و نقل درختان جنگلی، حمل درختان از محل کنده (درخت قطع شده) به کنار جاده های چوبکش (حمل و نقل اولیه)، حمل از کنار جاده های چوبکش به کنار جاده های اصلی یا ماشین رو (حمل و نقل ثانویه)، چیدن گرده بینه ها در کنار جاده برای حمل (حمل آسان) به شیوه های مختلف می باشد و با مشاغل از قبیل جنگلبان و الوار بر در جنگل در ارتباط است.

ویژگی های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات : سوم راهنمایی

حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل جسمانی و روانی

مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد

طول دوره آموزش

طول دوره آموزش: ۱۰۱ ساعت

- زمان آموزش نظری: ۳۶ ساعت

- زمان آموزش عملی: ۶۵ ساعت

- کارورزی: - ساعت

- زمان پروژه: - ساعت

شیوه ارزشیابی

ارزشیابی کتبی : ۲۵ درصد

ارزشیابی عملی : ۶۵ درصد

ارزشیابی اخلاق حرفه ای : ۱۰ درصد

صلاحیت های حرفه ای مربیان

حداقل فوق دیپلم جنگلداری با حداقل ۲ سال سابقه کار مرتبط

استاندارد شغل^۲

- شایستگی های^۳ شغلی

ردیف	توانایی ها
۱	بررسی گونه های مختلف گرده بینه
۲	حمل گرده بینه ها
۳	دپو کردن فرآورده ها در کنار جاده های جنگلی
۴	قراردادن مناسب گرده بینه ها بر روی کامیون
۵	کار با دستگاه نقاله و حمل و نقل کابلی .
۶	بستن درست زنجیر ها به دور گرده بینه برای حمل و قراردادن آنها روی کامیون یا تریلی (در صورت مکانیزه بودن)
۷	حمل و نقل درختان جنگلی
۸	حمل درختان از محل کنده (درخت قطع شده) به کنار جاده های چوبکش (حمل و نقل اولیه)
۹	حمل از کنار جاده های چوبکش به کنار جاده های اصلی یا ماشین رو (حمل و نقل ثانویه)
۱۰	چیدن گرده بینه ها در کنار جاده برای حمل (حمل آسان) به شیوه های مختلف
۱۱	
۱۲	

^۲ Occupational Standard

^۳ Competency

	زمان آموزش			عنوان توانایی : بررسی گونه های مختلف گرده بینه
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴/۵	۱۰	۴/۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
اره موتوری - تبر - کلنگ - بیل - طناب - دستکش - لباس کار - کلاه ایمنی - کفش مناسب - جعبه کمک های اولیه -			۱	دانش : انواع گونه های جنگلی برای دانستن اهمیت هریک از گونه ها مخصوصاً گونه های صنعتی ونادر در هنگام حمل
			۱	موارد مصرف گرده بینه ها لزوم درست حمل کردن وتمیز نگهداشتن گرده بینه ها اصول وفنون حمل گرده بینه ها با طولهای مختلف
			۱	
			۱	
			۰/۵	
		۲		مهارت : درست حمل کردن گرده بینه
		۲		تعیین انواع گرده بینه های مختلف از هم
		۲		انتقال گرده بینه ها با حداقل آسیب
		۲		بررسی سالم یا ناسالم بودن گرده بینه ها
		۲		ارزیابی عینی کیفیت گرده بینه ها
	نگرش : علاقمندی به شناخت انواع مختلف گرده بینه			
	ایمنی : رعایت نکات ایمنی و احتیاط در هنگام حمل گرده بینه ها			
	توجهات زیست محیطی : عدم آسیب رسانی به درختان و گیاهان مختلف نارس در هنگام حمل گردبینه			

	زمان آموزش			عنوان توانایی : حمل گرده بینه‌ها
	نظری	عملی	جمع	
	۲/۵	۵	۷/۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
دستکش - ساق بند - کلاه ایمنی - پشتی چرمی طناب - کفش مناسب - لباس کار مناسب			۰/۵	دانش : - انواع ساز و کار حمل گرده بینه‌ها - انواع روشهای حمل دستی مقطوعات - انواع روشهای حمل مکانیزه مقطوعات - روشهای مختلف حمل در شرایط مختلف توپوگرافی - اصول ایمنی در هنگام حمل گرده بینه‌ها
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
		۱		مهارت : حمل گرده بینه برای منطقه مورد نظر با روش مناسب
		۲		کار با انواع وسایل حمل و نقل در صورت مکانیزه بودن
	۲		حمل گرده بینه وانتقال آن در حداقل زمان با حداقل هزینه ممکن	
	نگرش : - توجه به اصول صحیح حمل انواع گرده بینه			
	ایمنی : استفاده از ابزارهای ایمنی در هنگام حمل فراورده‌های جنگلی			
	توجهات زیست محیطی : عدم آسیب رسانی به گیاهان و درختان در هنگام حمل گرد بینه			

	زمان آموزش			عنوان توانایی : چگونگی دپو کردن فرآورده‌ها در کنار جاده‌های جنگلی
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
اسلاید آموزش - جزوات - ابزار های دپو کردن - سی دی های آموزشی			۰/۵	دانش : - دانستن تعریف دپو کردن - محل های مناسب دپو - انواع مختلف دپو در کنار جاده - دانستن حداقل و حداکثر شیب لازم برای دپو کردن - ابزار و وسایل دپو و آشنایی با بستر مناسب محل دپو - حداکثر ارتفاع دپو
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
			مهارت : - انتخاب محل مناسب دپو - چگونگی دپو کردن - انتخاب بهترین وسیله دپو - خلاقیت در دپو کردن	
			نگرش : - علاقمندی به یادگیری اصول صحیح دپو کردن	
			ایمنی : - رعایت نکات ایمنی و احتیاط در حین کار	
			توجهات زیست محیطی : ندارد	

	زمان آموزش			عنوان توانایی : نحوه مناسب قراردادادن مناسب گرده بینه هابرووی کامیون
	جمع	عملی	نظری	
	۸/۵	۶	۲/۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
طناب - کفش مناسب - لباس مناسب - دستکش			۰/۵	دانش : در صورت مکانیزاسیون شناخت ابزار و وسایل مورد نیاز برای بستن گرده بینه برای حمل آن و قرار دادن روی کامیون
			۰/۵	روشهای متداول حمل گرده بینه روی کامیون
			۰/۵	حداقل نیروی لازم برای حمل یک گرده بینه
			۰/۵	روشهایی که هنگام حمل گرده بینه روی کامیون حداقل خسارت را وارد می کند
			۰/۵	متدهای حمل برای ماشین های شاسی بلند (کامیون) وشاسی کوتاه (تریلی)
			مهارت : - انتخاب نوع وسیله مورد نیاز برای حمل - تعیین روش مناسب حمل حداقل کردن زمان حمل گرده بینه ها	
			نگرش : توجه به اصول صحیح چیندمان الوار بر روی کامیون	
			ایمنی : - رعایت نکات ایمنی و احتیاط در هنگام حمل و نقل و بارگیری الوار - بست صحیح و دقیق الوار بر روی کامیون	
			توجهات زیست محیطی : عدم آسیب رسانی به درختان و گیاهان در هنگام بار گیری	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	عنوان توانایی :		
	کار با دستگاه نقاله و حمل و نقل کابلی		
	نظری	عملی	جمع
	۴/۵	۸	۱۲/۵
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
- سیم - دکل های ثابت - وقرقره - زنجیر برای مهار کردن و برای بستن گرده بینه اسلاید های آموزشی - انواع زنجیر - نقاله - سیم نقاله - طناب جزوات آموزش دفترچه یادداشت			دانش :
		۱	ساز و کار حمل مکانیزه
		۱	سیستم حمل و نقل کابلی و....
		۱	روشهای ترکیبی حمل مکانیزه باروش دستی
	۰/۵		انواع قرقره های کابلی (ثابت ، متحرک ، نیمه متحرک) قلاب کردن زنجیر برای بستن به دور گرده بینه نحوه بستن ودکلهای ثابت ودکل های انتهایی
		۰/۵	
		۰/۵	
			مهارت :
	۲		- انتخاب سیستم مورد نظر برای عرصه
	۲		- اجرای روشهای کابلی
	۲		- بستن بهترین ترکیب قرقره ها
	۳		- برپا کردن دکل ثابت برای بستن قرقره ها روی آن
			نگرش :
			- علاقمندی به یادگیری روش های حمل فرآورده های چوبی
			ایمنی :
			- رعایت نکات ایمنی و. احتیاط در هنگام کار
			توجهات زیست محیطی :
			- ندارد

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : درست بستن زنجیره‌ها به دور گرده بینه برای حمل و قراردادن آنها روی کامیون یا تریلی (در صورت مکانیزه بودن)
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۴	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
اسلاید های آموزشی - انواع زنجیر - نقاله - سیم نقاله - طناب جزوات آموزش دفترچه یادداشت			۰/۵	دانش : - روشهای شناخت زنجیر مورد نظر با توجه به قطر گرده بینه مورد نظر (درختان قطور، زنجیر قطور و بالعکس) - سیم نقاله - نحوه کار با سیم نقاله - چگونگی حمل فرآورده ها و بارگیری آنها روی کامیون
			۰/۵	
		۱		مهارت : - تعیین روش مناسب - رعایت نکات ایمنی - حمل آسان بطوریکه نه به کامیون ونه به سیستم حمل و نقل آسیب وارد نشود - بستن زنجیر به دور گرده بینه
		۱		
				نگرش : - توجه به اصول صحیح بستن الوار
				ایمنی : دقت در بستن صحیح الوار بر روی کامیون رعایت نکات ایمنی و احتیاط در هنگام بستن
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : حمل و نقل درختان جنگلی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۳	۸	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
جزوات آموزش - اسلاید های آموزشی - دفترچه یادداشت			۱	دانش : - وسایل مربوط به جابجا کردن چوب - لوازم مربوط به استر بندی و مدل بندی چوبهای نازک و گرده بینه ها - وسایل و تجهیزات فردی کارگر - روشهای تامین و مراقبت از ابزار و وسایل حمل و نقل - انواع تراکتور و اسکیدرها
		۲		مهارت : - کار با وسایل (سایر وسایل فوق) - تعویض و تعمیر وسایل - بکار بستن ابزار مناسب در شرایط مختلف
		۴		نگرش : علاقمندی به یادگیری اصول صحیح حمل و نقل درختان جنگلی
		۴		ایمنی : - ندارد
				توجهات زیست محیطی : - ندارد

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : حمل درست درختان از محل کنده به کنار جاده های چوبکشی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۶	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
طناب - انواع قرقره - زنجیر -			۱	دانش : - روش های کشیدن چوب از سمت قطور گرده بینه - طرز خلاص کردن گرده بینه در صورت گیر کردن سر گرده بینه ها به کنده یا سنگ - انواع مورد قرقره های تغییرجهت نیرو در شیب های تند - انواع ابزار های حمل درختان
		۲		مهارت : - انجام کارها بصورت مرتب ومنظم - بستن کابل‌های محافظ برای تراکتور یا ماشین های حمل کننده - کار کردن در زمین های یخ زده ولغزان
		۲		نگرش : - توجه به اصول صحیح حمل درختان
		۲		ایمنی : - رعایت نکات احتیاط و ایمنی در هنگام حمل
		۲		توجهات زیست محیطی : عدم آسیب رسانی به درختان و گیاهان در مسشیر حمل

	زمان آموزش			عنوان توانایی : حمل از کنار جاده های چوبکشی به کنار جاده های اصلی یا ماشین رو
	جمع	عملی	نظری	
	۱۱	۷	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
طناب - زنجیر - تصاویر آموزشی - جزوات - انواع کابل -			۱ ۱ ۱ ۱	دانش : - نقش عوامل موثر در کاربرد تراکتور واسکیدرها - فاصله چوب کشی و تراکم شبکه جاده - روش های کار با کابل و پنچ و چوکرها - مراحل دسته کردن و بار بستن ، کشیدن چوب ، دپو کردن و مرتب کردن چوبها
		۲ ۲ ۳		مهارت : - تعیین بهترین فاصله کشیدن چوب - تعیین بهترین وسیله برای کشیدن چوب - هماهنگ کردن تراکتورها واسکیدرهایی که بطور همزمان کار می کنند
نگرش : علاقمندی به یادگیری روش های صحیح و اصولی حمل درختان قطع شده				
ایمنی : استفاده از ابزار ها و وسایل ایمنی در هنگام حمل درختان				
توجهات زیست محیطی : رعایت اصول و نکات زیست محیط در هنگام حمل درختان				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : آشنایی با شیوه‌های مختلف چیدن گرده بینه در کنار جاده برای حمل (حمل آسان) به شیوه‌های مختلف
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۶	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
طناب - زنجیر - تصاویر آموزشی - جزوات - انواع کابل			۱ ۰/۵	دانش : - ابعاد و اندازه بار مناسب - دسته کردن و بار بستن - روش‌های تعیین مرغوبیت چوب و چیدن و دسته بندی براساس مصارف - اصول درجه بندی انواع گرده بینه
		۲		مهارت ها : - تفکیک چوب سالم از ناسالم - تعیین انواع مقطوعات و دسته بندی کردن آنها - تعیین انفصال چوب ، پیچیدگی و وجود گره ها و وجود سوراخ در چوب
		۲		نگرش : توجه به اصول صحیح طبقه بندی و چیندمان گرده بینه در کنار جاده
		۲		ایمنی : - رعایت احتیاط در هنگام چیدن انواع گرده بینه
		۲		توجهات زیست محیطی : عدم چیدن گرده بینه بر روی درختان و گیاهان نارس و تازه

- برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	اره موتوری	۵ عدد	
۲	تبر	۱۵ عدد	
۳	کلنگ	۱۵ عدد	
۴	بیل	۱۵ عدد	
۵	طناب	به میزان لازم	
۶	دستکش	۱۵ جفت	
۷	لباس کار	۱۵ دست	
۸	کلاه ایمنی	۱۵ جفت	
۹	کفش مناسب	۱۵ جفت	
۱۰	جعبه کمک های اولیه	۵ عدد	
۱۱	انواع کابل	به میزان لازم	
۱۲	سیم	به میزان لازم	
۱۳	دکل های ثابت	به تعداد لازم	
۱۴	انواع زنجیر	به میزان لازم	
۱۵	نقاله	۵ عدد	
۱۶	سیم نقاله	به میزان لازم	
۱۷	جزوات آموزش	۱۵ نسخه	
۱۸	دفترچه یادداشت	۱۵ نسخه	
۱۹	خودکار	۱۵ عدد	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی

شرح	ردیف
مقالات مرتبط سایت های مرتبط کتاب های مربوطه	